

Posudek na diplomovou práci Jiřího Ratajíka **Mýtus ve filosofické reflexi**

Předložená práce má logickou strukturu. Člení se do 8 kapitol, v nichž autor analyzuje vždy určitý kontext, v němž mýtus vyvstává a z něhož lze mýtu porozumět. Jde o pravdu mýtu, mýtus pojatý jako struktura, mýtus a epos, mýtus a logos, symboliku mýtu, vztah mýtu a času. Poslední dvě kapitoly potom sledují „život“ mýtu v současnosti (analyzují některé typické novodobé mýty) a dále jeho souvislosti výchovné a vzdělávací.

Ambicí autora je provést to, co bych nazvala ontologií mýtu, totiž odhalit základní založení mýtu jako zkušenosti (respektive pra-zkušenosti člověka se světem a se sebou) vyjádřené slovem. Autor si klade za cíl, ukázat mýtus nikoli z hlediska literárního (jako výraz fantazie a obrazotvornosti dávných lidí), nýbrž filosofického (jako pravdu sui generis) a z tohoto metodologického základu potom provádí interdisciplinární analýzu fenoménu mýtus prizmatem psychologie (Jung), antropologie (Lévi-Strauss), religionistiky (Eliade), kognitivní lingvistiky (Lakoff) ad. Velkou pozornost věnuje souvislosti mýtu a jazyka, mýtu a tvorby, mýtu a hudby, mýtu a obrazu, mýtu a metafory. Ukazuje tak souvislost mezi obsahem a formou mýtického sdělení, v němž jde především o to, zpřítomnit „prazáklad člověka“, hledat formu sdělení toho, co je spíše tušené než reflektované, co má povahu alétheiá, archetypu nebo symbolu.

Autor se poučeně pohybuje napříč společenskými vědami, odhaluje specifčnosti jednotlivých přístupů, jejich možnosti, meze i případné limity uvedených konceptů. Práce je příkladná i z hlediska metodického, neboť představuje ukázkou zpracování tzv. „průřezového tématu“ (dnes součást Rámcových vzdělávacích programů) například pro gymnaziální výuku ZSV, dějepisu a výchov (literární, výtvarné, hudební).

K obhajobě navrhuji, aby diplomant zaměřil pozornost na souvislost mezi mýtem a rituálním jednáním v „novodobých mýtech“ a na ty projevy, které dnes ukazují „upadlou tvář mýtu“.

Práce je zralá, napsaná kultivovaným jazykem, má všechny požadované náležitosti. Doporučuji ji k obhajobě.

Hodnotím ji jako výbornou. Po rozšíření o tituly cizojazyčné literatury a obsahovém dopracování především motivu „jazykové zkušenosti“ a souvislosti mezi tělesným prožíváním a povahou jazykového výrazu doporučuji práci jako rigorózní.

V Praze dne 30. 4. 2007

Doc. PhDr. Pelcová, CSc.

U